

11. februar 2021
Sagsnr. 18/04877
Klagenr: 1000463
JSE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE af afgørelse om dispensation til opførelse af havepavillon inden for fredning i Rudersdal Kommune

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 18. december 2017 om dispensation til opførelse af en havepavillon til erstatning for en eksisterende pavillon på matr. nr. F1 beliggende A1 i Rudersdal Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 12. januar 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening.

Klager har navnlig anført, at

- opførelse af pavillonen vil være i strid med fredningens formål,
- pavillonen vil være skæmmende for landskabet,
- området omkring pavillonen er sårbart og ikke tåler ny bebyggelse eller anlæg, og
- en dispensation vil have en uønsket præcedensvirkning.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Klagen vedrører ejendommen A1, matr. nr. F1. Ejendommen har et areal på cirka 6 ha og er beliggende i landzone ved Nærum nord for Kongens Lyngby.

Ejendommen udgør en aflang matrikel. På den nordlige del er der beboelsesbygninger og et område med træer. På den sydlige del er der en sø, der er omkranset af træer mod syd, øst og vest. Ved søens østlige bred ligger den havepavillon, der ønskes udskiftet. Området mellem den nordlige og sydlige del af ejendommen består af et åbent græsareal.

Den eksisterende pavillon har et grundareal på ca. 144 m² og er udført i en hvidmalet konstruktion af metal med et tag af udspændt hvidt lærred eller lignende materiale. Pavillonen står på et underlag af betonfliser. Pavillonen kan ses på luftfotos fra foråret 1995.

Der løber offentlige rekreative stier umiddelbart vest og sydvest for søen. Stierne løber uden for den beplantning, der omkranser søen. Mod øst og sydøst løber stier cirka 150 meter fra søen og bag et område med trævækst og boligbygninger.

Ejendommen er omfattet af fredningen af Mølleådalene fra Lyngby Sø til Øresund i henhold til Naturklagenævnets afgørelse af 15. februar 2001.⁴

Formålet med fredningen er at sikre opretholdelse og muliggøre forbedring af de kulturhistoriske, landskabelige og biologiske værdier, der er knyttet til området omkring Mølleåen fra Lyngby Sø til Øresund, samt fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området.

Det fremgår af fredningens § 2, at området skal bevares i dets nuværende tilstand, og at der således bl.a. ikke må opføres yderligere bebyggelse.

⁴ <https://www2.blst.dk/nfr/07922.00.pdf>.

Som baggrund for fredningen er det oplyst, at der er tale om en tunneldal fra istiden, og at der findes bronzealderhøje samt en række historiske bygningsværker i Mølleådal. Det fremgår, at området også i regional og kommunal planlægning anses for at huse naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske interesser.

Det fremgår endvidere, at den konkrete begrundelse for, at Danmarks Naturfredningsforening rejste fredningsforslaget, var, at der var givet tilladelser til øget bebyggelse i Mølleådal, navnlig i form af et stort kontorhus til V2 og udvidelser på V1 ' ejendom.

2.2 *Sagens forhistorie*

Rudersdal Kommune varslede ved brev af 21. juli 2010 påbud om lovliggørelse af en række forhold på ejendommen, som kommunen fandt ulovlige, herunder den eksisterende havepavillon.

Ejendommens ejer indsendte den 14. december 2010 ansøgning til Fredningsnævnet for København om lovliggørende dispensation til de pågældende forhold, bl.a. pavillonen. Herudover ansøgte ejeren om dispensation til en række påtænkte forhold, herunder opførelse af en mindre hytte med et areal på 4,5 m x 8 m ved søens nordlige kant.

Fredningsnævnet traf den 16. maj 2013 afgørelse vedrørende opretholdelse af pavillonen.⁵ Fredningsnævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at anlægget havde eksisteret i en længere årrække, der i det væsentlige faldt sammen med behandlingen af mølleåfredningen, uden at dette var blevet påtalt af tilsynsmyndigheden. Nævnets afgørelse havde følgende ordlyd:

”... Det lægges til grund, at anlægget har været etableret i hvert fald siden maj 1994, og at det var synligt på luftfotos fra 1995. Fredningsnævnet har noteret sig ejerens oplysning om, at pavillonen tages ned om vinteren og kun opsættes lejlighedsvis.

Anlægget, der er meget synligt, har således eksisteret i en længere årrække, der i væsentligt omfang falder sammen med behandlingen af Mølleåfredningen, uden at tilsynsmyndigheden dengang Københavns Amt har påtalt dette.

Når endvidere henses til den usikkerhed, der hersker om det nøjagtige opførelsestidspunkt, som under alle omstændigheder må ligge tæt på tidspunktet for rejsning af Mølleåfredningen i slutningen af september 1993, finder fredningsnævnet ikke på nuværende tidspunkt at ville pålægge ejeren at fjerne anlægget.

...”

⁵ FRS nr. 70/2010

Afgørelsen om pavillonen blev ikke påklaget.

Fredningsnævnet gav i samme afgørelse afslag på dispensation til opførelse af en mindre hytte ved søens nordlige kant. Nævnet fandt, at hytten ville udgøre et brud på landskabets naturlige forløb og derfor stred mod fredningens formål.

2.3 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for København har den 18. december 2017 meddelt dispensation til opførelse af en havepavillon på ejendommen til erstatning for en eksisterende pavillon, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Dispensationen er givet på en række vilkår, der har til formål at sikre, at pavillonen bliver mindre markant i forhold til omgivelserne end den eksisterende pavillon.

Ansøgningen er indgivet af ejendommens ejer den 5. oktober 2017, og vedrører dispensation til at opføre en havepavillon med et grundareal på ca. 128 m² til erstatning for en eksisterende pavillon på ca. 144 m². Den nye pavillon vil ifølge ansøgningen blandt andet være bygget af tømmer og have stråtag i modsætning til den eksisterende pavillon, der består af et hvidmalet metalskelet med tag af udspændt hvidt lærred eller lignende materiale. Det nuværende underlag af betonfliser vil desuden blive erstattet af et underlag i endetræ.

Rudersdal Kommune har den 5. oktober 2017 anbefalet en dispensation på vilkår om, at den bærende konstruktion udføres i naturligt udseende eller mørkmalet træ, at pavillonen ikke etableres med lukkede sider, og at der ikke efterfølgende kan anbefales ny bebyggelse på ejendommen. Som begrundelse har kommunen anført, at pavillonen på disse vilkår ikke vil påvirke oplevelsen af området og ikke vil kunne ses fra offentlige, rekreative stier i området.

Fredningsnævnet har anmodet Miljøstyrelsen om teknisk bistand i sagen. Miljøstyrelsen har i svar af 19. oktober 2017 oplyst, at det ansøgte efter styrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de arter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Den 13. december 2017 har fredningsnævnet foretaget besigtigelse af ejendommen med deltagelse af ansøger, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Rudersdal Kommune.

Fredningsnævnet har ved afgørelsen om dispensation lagt vægt på, at den ansøgte pavillon opføres til erstatning for en eksisterende pavillon, som fredningsnævnet ved afgørelsen af 16. maj 2013 har bestemt ikke kan kræves fjernet. Fredningsnævnet har endvidere lagt vægt på, at den ansøgte pavillon har et mindre grundplan end den eksisterende, og at den nye pa-

villon vil være langt mindre dominerende i landskabet end den eksisterende. Nævnet har i den forbindelse bemærket, at den ansøgte pavillon vil få en højde på ca. 7,3 meter mod den eksisterende pavillons 6,8 meter som følge af etableringen med stråtag, samt fremhævet, at det ansøgte er forsøgt afpasset efter forholdene, og at der vil ske en udskiftning af de eksisterende betonfliser med belægning udført i endetræ. Herudover har nævnet lagt vægt på, at pavillonen ikke kan ses fra de offentlige rekreative stier og stier i området, men alene fra en natursti, der forløber på Naturstyrelsens matrikel øst for Vatelundens sø.

Endelig har fredningsnævnet anført, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet har ligeledes vurderet, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at opførelsen af den nye pavillon vil stride mod fredningens formål. Til støtte herfor har klager anført, at pavillonen vil være et fremmedelement og brud på landskabets naturlige forløb, og at den kan ses fra en offentligt tilgængelig skovsti syd for søen.

Klager har endvidere anført, at den eksisterende teltdugspavillon ifølge fredningsnævnets afgørelse af 16. maj 2013 kun er tilladt midlertidigt, lejlighedsvis og under ganske bestemte forudsætninger. Klager har i den forbindelse henvist til, at fredningsnævnet i afgørelsen fra 2013 har bemærket, at pavillonen ifølge ansøger kun var opsat lejlighedsvis og blev taget ned om vinteren. Ansøger opfylder ifølge klager ikke disse betingelser, idet pavillonen ifølge klager er opsat permanent og ikke blot lejlighedsvis.

Herudover har klager oplyst, at der er tale om et sårbart naturområde, der ikke tåler yderligere bebyggelse. Klager har i den forbindelse henvist til, at fredningsnævnet i afgørelsen fra 2013 gav afslag på dispensation til opførelse af en hytte på 4,5 m x 8 m ved søens nordlige kant med den begrundelse, at opførelsen stred mod fredningens formål.

Endelig er klager af den opfattelse, at en dispensation vil kunne have præcedensvirkning.

2.5 Andre bemærkninger til klagen

Rudersdal Kommune har ved e-mail af 8. februar 2018 indsendt en række bemærkninger til klagen.

Kommunen har anført, at kommunen ikke har bemærkninger til fredningsnævnets vurdering af, at den eksisterende pavillon ikke kan kræves fjernet.

Kommunen har i den forbindelse henvist til usikkerheden omkring pavillonens opførelse og faktiske brug.

Kommunen har endvidere oplyst, at pavillonen efter kommunens opfattelse ikke vil påvirke oplevelsen af omgivelserne, og at pavillonen efter kommunens vurdering passer fint til stedets kulturhistorie. Kommunen har vurderet, at pavillonen ikke vil være markant synlig fra det offentligt tilgængelige stisystem.

Endelig har kommunen anført, at man heller ikke fra kommunens side har kunnet anbefale dispensation til en mindre hytte på søens nordlige kant, og at dette – modsat pavillonen – skyldes, at bebyggelse her ville bryde med det åbne græsareals forløb ned til søen.

Ejendommens ejer har ved e-mail af 28. august 2018 indsendt sine bemærkninger til klagen. Ejeren har anført, at den ansøgte pavillon vil falde naturligt ind i omgivelserne og medføre en forskønnelse i forhold til den eksisterende pavillon.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 15. februar 2001 om fredning af Mølleådalene fra Lyngby Sø til Øresund. Formålet med fredningen er blandt andet at sikre opretholdelse og muliggøre forbedring af de kulturhistoriske, landskabelige og biologiske værdier, der er knyttet til området, samt fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området.

Af fredningens § 2 fremgår, at:

”Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således blandt andet ikke foretages terrænændringer, foretages ændringer i eksisterende beplantning eller opføres yderligere bebyggelse [...]”

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Nævnet bemærker, at fredningsnævnets afgørelse af 16. maj 2013 om, at den ansøgte hytte var i strid med fredningens formål, angik etablering og placering ved søens nordlige kant, hvor hytten ville bryde med et ellers åbent græsareal. Nævnet finder, at afgørelsen ikke er sammenlignelig med

nærværende sag om erstatning af en eksisterende pavillon ved søens østlige kant.

Nævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets dispensation.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har især lagt vægt på, at den ansøgte pavillon erstatter en eksisterende og mere markant pavillon, som fredningsnævnet i sin upåklagede afgørelse af 16. maj 2013 ikke ville pålægge ejeren at fjerne på tidspunktet for afgørelsen, og at der efter nævnets opfattelse på den baggrund er tale om genopførelse af en bygning, som må anses for at være lovlig.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at genopførelse af en bygning indebærer opførelse af en ny bygning. Efter nævnets praksis vil der som udgangspunkt blive meddelt dispensation fra en fredning til udskiftning af en lovlig bygning, med mindre den eksisterende bygning er så forfalden, at den ikke repræsenterer nogen værdi. Det er dog en forudsætning, at der er tale om opførelse af en bygning med omtrent samme placering, størrelse, anvendelse og udformning som den eksisterende.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at den ansøgte pavillon vil opfylde disse krav til udskiftning af den eksisterende pavillon, og at den vil være bedre afpasset den omkringliggende natur samt landskabet og de eksisterende bygninger. Nævnet har lagt vægt på, at den ansøgte pavillon efter det oplyste vil have samme anvendelse som den eksisterende, at den i kraft af farve- og materialevalg vil falde mere i ét med den omkringliggende bevoksning, og at udformningen i højere grad vil minde om de eksisterende bygningers. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at pavillonen vil få et mindre grundareal, og vil være placeret et sted, hvor den er omgivet af højere træer og dermed ikke udgør et åbenlyst brud på landskabets naturlige forløb. Nævnet bemærker i den forbindelse, at pavillonen ifølge det oplyste ikke vil være synlig fra de umiddelbart nærliggende offentlige stier, og at det ansøgte vil være mindre skæmmende for udsigten over søen fra de offentligt tilgængelige stier sammenlignet med den eksisterende pavillon.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker endeligt, at det af klager i øvrigt anførte ikke kan føre til andet resultat.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 18. december 2017 om dispensation til opførelse af en havepavillon til erstatning for en eksisterende pavillon på matr. nr. F1 beliggende A1 i Rudersdal Kommune.